

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ ДЕКСАМЕТАЗОНУ У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ COVID-19

Деримедвідь Л. В.¹, Бутко Я. О.¹, Меленченко Н. О.², Хмелевський М.О.³

¹ Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакології та фармакотерапії, м. Харків, Україна,

² Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний центр медичної статистики, здорового способу життя та інформаційно-аналітичної діяльності», м. Харків, Україна,

³ Управління з питань фармації, фінансування та економіки, Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації, м. Харків
derimedved67@gmail.com

Вступ. Одним із викликів для сучасної медицини стала пандемія COVID-19. За період пандемії, згідно даних ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» було підтверджено 5014929 випадків COVID-19, з яких одужали 4880967, а померло 108605 осіб. Найбільша захворюваність спостерігалась у вікових групах 50-69 років та 30-49 років. Збудник інфекції – коронавірус SARS-CoV-2 характеризується високою контагіозністю і проникає через слизові оболонки дихальних шляхів та ентероцити тонкої кишки шляхом взаємодії з рецепторів ангіотензинперетворюючого фермента 2 (АПФ2). Важливим компонентом важких ушкоджень при даній інфекції є надзначна генерація прозапальних цитокінів (насамперед інтерлейкіну (ІЛ) -6, інтерферонів (ІФН)- α та γ , фактора некрозу пухлини та ін.), що є складовою розвитку т.з. «цитокінового шторму», гострого респіраторного дистрес-синдрому та синдрому поліорганної недостатності.

Для лікування COVID-19 лікарі використовують препарати із противірусною, протизапальною, ангіопротективною та іншими діями. Дані препарати полегшують перебіг коронавірусної хвороби, що знижує ризик летальних наслідків. В лікуванні пацієнтів із важкими проявами COVID-19 застосовують глюкокортикостероїди, зокрема дексаметазон. У Німецькому Інституті Роберта Коха відмічено, що застосування дексаметазона при лікуванні COVID-19 може скорочувати тривалість перебування на штучній вентиляції легень та рятувати життя пацієнтів з тяжким та вкрай тяжким перебігом захворювання. Однак, при застосуванні будь-якого препарату є ризик виникнення побічних реакцій (ПР).

Мета роботи. Провести моніторинг побічних реакцій дексаметазону у м. Харків та Харківській області при лікуванні COVID-19.

Матеріали та методи. Бібліосемантичний аналіз, статистичний аналіз.

Результати та обговорення. Нами було проведено моніторинг ПР дексаметазону у Харківській області та м. Харків за період 2020– 2021 рр. Встановлено, що 2020 рік до ДЕЦ МОЗ України із Харківської області та м. Харків надійшло 1396 повідомлень про випадки побічних реакцій на ліки, а за 2021 рік – 1407.

Аналізуючи карти повідомлення про випадки ПР у області та місті було виявлено, що в даних картах не було жодного повідомлення про ПР дексаметазону при його застосуванні на тлі коронавірусної інфекції. Враховуючи той факт, що у Харківській області за період пандемії було підтверджено 307426 випадків хвороби, досить малоймовірно, що у пацієнтів не спостерігались ПР даного препарату.

Вочевидь, неповідомлення про ПР препарату могло бути обумовлено «дистанційним» лікуванням ряду амбулаторних пацієнтів, значної завантажкою ковідних лікарень в умовах обмеженої кількості персоналу, вважанням ПР препарату проявами перебігу основного захворювання тощо.

Висновки. Необхідно надати лікарям більше інформації про ПР глюкокортикостероїдів для більш ретельного моніторингу їх побічних реакцій.